

När statsmakterna vid den nya härordningens beslutande lämnade dessa sina tjänares framtida existensmöjligheter alldeles ur räkningen, synes det nu vara en staten värdig uppgift att så godt sig göra låter reparera denna glömska, — en uppgift, som synes så mycket mer behjärtansvärd, som den på samma gång innebär en stor fördel för samhället själf och en gärd åt den enklaste rättvisa.

Med full tilltro till statsutskottets både goda vilja och förmåga att utfinna de bästa utvägarne för frågans förnuftiga lösning, tager jag mig friheten att på grund af det anförda hemställa,

att Riksdagen ville bevilja ett belopp af 2,000,000 kronor att användas till försträckningar på billigaste villkor till afgående indelta knektar för att sätta dem i stånd att vid afskedet ur krigstjänsten tillösa sig de af dem innehafda torp.

Stockholm den 26 januari 1903.

David Holmgren.

N:o 56.

Af herr **M. F. Nyström**, om ändring af 15 kap. 2 § giftermålsbalken.

Vid 1902 års riksdag tillät jag mig i motionen n:o 52 föreslå sådan ändring af 15 kap. 2 § giftermålsbalken att, då båda makarna vore till skillnaden vållande och lika fallne att boet och barnen förese, det skulle öfverlämnas åt domaren att efter pröfning afgöra, huru i hvarje fall förfaras skulle.

Sedan jag i denna motion omnämnt, att den tillkommit på uppmaning af Fredrika Bremer-förbundets styrelse, anförde jag till stöd för densamma följande:

»Då Riksdagen år 1899 i skrifvelse till Kungl. Maj:t begärde utarbetandet af förslag till ny lagstiftning rörande skillnad i äktenskap och trolofning, lärer Riksdagen till äfventyrs ej vara benägen att i afvaktan härpå uti särskilda skrifvelser ytterligare framföra speciella önskemål, som därvid böra komma under öfvervägande. Icke heller är det antagligt, att statsmakterna skulle finna lämpligt eller ens möjligt att särskildt för sig slutgiltigt ordna den af förbundet upptagna angelägenheten utan sammanhang med det mera omfattande lagarbete, som afses med Riksdagens skrifvelse.

Då emellertid denna senare lagstiftnings slutliga lösning med all sannolikhet måste draga ut på tiden, förtjänar i alla händelser att öfvervägas, huruvida ej ur nuvarande lagstiftningen kan redan nu borttagas den öfverklagade principen, så att den ej får tillfälle att vidare i tillämpningen göra sig gällande. Därtill synes äfven allt skäl föreligga, då densamma med nuvarande rättsuppfattning innebär en stor orättvisa mot hustrun och en kränkning af hennes dyrbaraste plikter och rättigheter. En ändring kan äfven lätt åvägabringas genom att orden »vare då mannen närmare» utbytas mot t. ex. »skilje då domaren dem emellan efter ty som skäligt pöfvas».

Lagutskottet, till hvilket motionen remitterades, afstyrkte densamma, hufvudsakligen på den grund, att den endast afsåge en partiell reform af en lagstiftning, om hvars fullständiga reviderande Riksdagen i ofvanberörda skrifvelse till Kungl. Maj:t gjort framställning. Emot detta beslut reserverade sig fyra af lagutskottets ledamöter. Då emellertid Andra Kammaren utan votering biföll reservationen och äfven i Första Kammaren en af lagutskottets ledamöter, som ej var närvarande i utskottet, då motionen där behandlades, varmt talade för densamma, under det att den ende talare, som talade emot, ej riktade sig mot själfva principen, utan hufvudsakligen endast framhöll frågans ringa betydelse, synes mig anledning finnas att med hopp om framgång åter upptaga mitt förslag, och får jag fördenskull vördsam samt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del antaga den ändring af 15 kap. 2 § giftermålsbalken, att orden »vare då mannen närmare» utbytas mot: »Skilje då domaren dem emellan efter ty som särskildt pröfvas».

Stockholm den 27 januari 1903.

M. F. Nyström.